Vasárnap. 17. Szám. Februárius 27-kén, 1859.

Megjelenik e lap minden Vasárnap és Csütörtökön. Előfizetnetni minden cs. k. postahivatalnál, e lapok kiadó hivatalához czimzendő levelekben. Ára évnegyedre 3 ft 15 kr, félévre 6 ft 30 kr, évre 12 ft 60 kr uj pénzben.

A lap szellemi ügyeit illető közlemények a szerkesztőséghez utasitandók.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

Hirdetések minden négy hasábos egy sor után 7 ujkrért közzététetnek; folytonos hirdetésektől engedmény elengedtetik. Mindenik hirdetésre 30 ujkr bélyegdij előre befizetendő.

A lap anyagi ügyeit érdeklők: u. m. előfizetés, hirdetések, reclamatiok sat. a kiadó-hivatalhoz utasitandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS: A Szentegyházutczában, a Kendeffi háznál, 487. szám alatt.

(NEGYEDIK ÉVI FOLYAM.)

KIADO-HIVATAL: A Középutczában, STEIN könyvkereskedésében.

Előfizetési jelentés. Lapunk kinyomott példányai elfogyván, az ujból érkező t. előfizetők részére kiegészitett példánynyal már nem szolgálhatunk, ezokon **négy hónapos előfizetést** nyitunk márczius hó 1-től julius 1-ig **4 ft 20 kr uj pénzben**. Az előfizetési pénzek postai uton Stein J. középutczai könyvkereskedésébe utasitandók.

A „KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY“
kiadó hivatala.

(D.) **Szemle.** Kolozsvár, febr. 26. Nem hajhászszuk temérdek politizáló dicsőségét, kik nagy gyönyörüket lelik visszahivatkozhatni valamely bekövetkezett tény perczében arra, hogy azt előre megmondották; száz közül egyet eltalálva arra visszahivatkoznak, de a 99 el nem találtról hallgat az irás. Nekünk azonban állandó hitünk az, hogy a mostani bonyodalmak diplomatiai uton nem fognak lecsendesülni, ha valamely rendkivüli esemény nem történik Párisban, vagy Napoleon császár mostani czélzatait meg nem változtatja, a mi nem szokása.

Ha arról volna szó, hogy Ausztria visszavonja a pápai birtokból katonáit, miután ezen kivánat a kölcsönösség feltétele mellett kivihető; ha arról volna szó, hogy a románok és szerbek birjanak jogokat, de ne bonthassák fel semmi sophismával vagy erővel a süzerainjökhözi viszony kapcsait: nem sok bajt látnánk; de csak most jelenik meg pár héttel Napoleon herczegnek a szárd király leányávali násza után a Cavour gróf félhivatalos lapjából a közelebbi szárd körjegyzék commentárja, a melyben nem kevesebb van kimondva, mint hogy Ausztria a világbéke érdekében adja fel Lombardiát, mert hisz a nélkül is első rangu hatalmasság fog maradni, s öt millió néppel több vagy kevesebb, az mindegy. Csak most olvassuk, hogy Milos örökösségi jogát proclamáltatja, csak most, hogy Kuza átigérte a fejedelemséget a két Oláhországot egyesitendő dynastiának, és mégis hogyan hihessünk békés megoldást?

Az előbbeni fontos commentárban még Napoleon interventiojára is Szárdinia mellett nyilvánosan előkészittetik a közvélemény, igy nyilatkozván Cavour gróf lapja: „avagy akarhatnák-e európai hadesetté változtatni az olasz kérdést, Frankhon beavatkozása esetében, ugyanazon nagyhatalmak, kik 1831-ben megengedték, hogy Belgiumban interveniáljon? Miért kellene Olaszországban ugyanazon függetlenség ellen fordulni, mely Belgiumnak megengedtetett; miért tagadtatnék meg Lombard-Velenczétől az, mi a román törzsek irányában szentesittetett? Ha lehetlen a békés kiegyenlités, akkor a háboru kikerülhetlen. Egyenesen ezt irja a Cavour lapja. Tehát e nyilatkozat a szinte már biztositottnak látszó franczia interventióba bizva, azt hiszi, hogy Ausztria békésen lemond Lombard-Velenczéről, vagy ha nem, akkor az utolsó tételben a háborut kikerülhetlennek nyilvánitja.

A kérdés e stadiumában még a „Times“ is ezt mondja: „A francziák császára elég eszélyes lesz april előtt olasz hadjáratra nem indulni, de ha Ausztria addig mitse tett (a kérdés kiegyenlitésére) mindenesetre valószinü, hogy akkor kénytelen lesz kardját kihuzni, mert könnyen nem hátrálhat a nélkül, hogy egész Európa előtt borzasztón meggyalázva ne legyen.“ Hogy a „Times“ ezen tétele a lombard kérdésre vonatkozik, azt abból is láthatni, mert ezt megelőzte Ausztriának békés nyilatkozata az Olaszhonba beküldött segéd-csapatok érdekében, a melyeket onnan bizonynyal Ausztria azonnal kivonand, a mint a franczia sergek is kivonulnak, melyek az osztrákokkal egy operatioval verték volt le az olasz forradalmat, s azóta a pápai birtok belcsöndje felett őrködtek, a mely kivonulásra elég tisztességes ürügyet találtak most a spanyol sergek általi helyettesités inditványában.

Még a „beteg ember“ se adta fel a román tartományok feletti suzerainitását, habár azt a fennidézett czikk mint tényt állitja: annyival kevésbbé hihetjük, hogy Ausztria kész legyen egyik szép tartományát csak ugy békeszóra feladni, melyhez való jogát ugyanazon 1815-diki bécsi congressus biztositotta, mely a génuai köztársaságot feláldozá, békeblezvén azt Szárdiniába.

Ezért hisszük mi a háboru valószinüségét, bár mennyire jöjenek olykor békés lendületek. A „Times“ jobban ismeri a franczia császárt mint mi, s oka van arra, midőn Ausztriának előzékenységi lépéseket ajánlva, azt állitja, hogy Napoleon az általa elfoglalt állásból még egyet se engedett át, s hogy készületei folyvást tartanak.

Hogy mire készül, annak a fennebbi czikk adja magyarázatát, mely Cavour gróf organjában jött ki, s mely Lombardia kérdésében egy franczia interventio jogosságára késziti elő a közvéleményt.

Tehát nem lehet máskép okoskodnunk, mint hogy ha valamely belső katasztróf Napoleont nem gátolandja, ő menend utján czéljai felé, melynek vége háboru.

A császár által sugalt röpirata La Guerroniére-nek, melyből kivonatot adtunk, jó részt elárulta az európai lázultságot okozó czélzatokat, s igen feltünt előttünk közelebbről az, hogy a Girardin Emil „La guerre“ czimü röpiratára, mely egy diversiot csinál a hadi eszmékben, s Francziaország ellenszenvét Angol s Poroszhon ellen akarja forditani, a félhivatalos „Patrie“ ellenvéleményt ad, bebizonyitani igyekezvén, hogy Frankhon a császár harczias eszméit osztja; szerinte Francziaországnak joga van Olaszországgal foglalkozni, melynek sorsa Európa biztonságára nézve roppant érdekkel bir. A császár beszéde óta, ugymond, a helyzet nem változott, ellenkezőt csak azok állitanak, kik békésnek szerették volna a trónbeszédet (tehát maga a hivatalos lap harcziasnak mondja azt); Girardin röpiratára pedig azt az észrevételt teszi, miszerint ő lehetetlent inditványoz, hogy aztán mi se történhessék, s még az a furcsább, hogy a hivatalos lap egy távol jövőt nézve, Girardin hóditási álmainak előlépéseül gyanittatja az olasz kérdést, sejtetve, hogy a mi a Po mellett kezdődik, végét érheti a Rajna bal partján.

Csak az a kérdés, hová menend már ki ez a játék? Ha a szárd kormány Belgiumra hivatkozva jogosnak állitja Lombardia elszakitását, s ezt tán az orosz ausztriaellenes hangulatában pártolná, vajjon holnap nem épp oly jogosan hivatkozhatnak a lengyelek is szemben az oroszszal, e napok igazságtételére? Ez áll Poroszhonra nézve is, hol már is a porosz lengyelek emelik hangjokat. Hol végződnek ezen kérdések, ha egyszer a csaták vérébe mártatnak? Frankhon játéka még legkevésbbé kényes reá nézve, mert e birodalom nem áll heterogen elemekből.

Talán éppen ezen reá nézve szerencsés helyzetből kifolyólag kezd a fran-

---

MIKAÉLA.

Történeti beszély.

(Folytatás.)

Iszonyu nagy vérpad emelteték a vásártérre, s a nép e kivégezésre, mint valamely közünnepi látmányra meghivaték. A gandi tanácsosok a városház erkélyén elnököltek e borzasztó boszutényen.

Midőn Flandria korlátnoka s d' Imbercourt főur a vérpad lépcsőjéhez értek, nagy morgás támadt a nép közt, s minden szem a palota ablakaira függeszté irányát. Mária herczegnő hosszu fekete gyászöltönyében, kisirt könyes szemekkel szaladt ide, a kiváncsi népen kivül, mely utját környezé, minden más kiséret nélkül. Igazságot kérni jöve az egybesereglett gandiaktól, s visszakövetelni két hü szolgáját, kik halálra beleegyezése, sőt nyilvánitott akarata ellenére, csupán a gandi tanácsosok itélete által kárhoztattak.

Herczegnőjöknek a megaláztatás ez állapotjában szemlélése, egy pillanatra felkelté a tömeg irgalomérzetét, és méltatlankodását. Több rendbeli fegyveres polgár s mesterember csoportozatok fenhangon kiálták a hóhérnak, hogy függessze fel az itélet végrehajtását.

Vakmerőségök daczára is halványulni kezdének a birák egy pillanatra, midőn láták, hogy a népben pártok alakulnak Mária jogainak védelmére. — Valóban már szóvita s czivódás fejlék ki, kardok rántattak, dzsidák füzetének keresztbe, s a zavar véressé lön.

Azok mindazáltal, kik a halált ohajták (mond Commines Fülep) erősbek valának, s végre is azt kiálták a vérpadon állóknak: hogy hajtsák végre a dolgot.

És ekkor mind kettőnek lecsapák fejét.

A szegény herczeghölgy ezen állapotban tért vissza házaba, nagyon sajgó, és elgyöngült kebellel, mivel e két főszemély vala, kikben minden bizalmát helyhezé.

A palotába visszaérkezvén Burgundi Mária ima teremébe szalada, abba bezárkozandó, kedvére sirhatni a jövendő fölött, melyet a végbe ment gyászeset már előre is oly baljóslatulag festett elé. — Ugyanazon pillanatban számüzték e kevély népzsarnokok városukból néhai herczegök, Károly, özvegyét Jorki Margarétát, és Clévesz Adolfot, Revestein urat, második fiát az ily nevü herczegnek, Mária közel rokonát, két egyetlen még megmaradt barátját. — És igy azon örökösnő, kinek keze Európa leghatalmasb fejedelmeinek volt vágyok tárgya, oda látá magát sülyesztve, miszerint saját palotájában sem birhata hatalmának még csak árnyékával sem.

Mig ő bús gondolatinak martalékakint epede, hanyathomlok rohana be az imaterembe egy ember, öltözéke vérbe mártva. Markában egybetört kardja markolatát tartá. — Arczának vonásai inkább dühöt s bosszankodása, mint rémülést fejezének ki. — Mária elsáppadtan ugrék fel helyéből s elébe szaladt.

Krisztián! kiáltá!

A hang elhalt ajkain. A rémület kövé változtatá, sem elszaladni, sem előhatolni nem méreszle. Maga elé kiterjesztett reszkető kezei inkább könyörögni, mint parancsolni láttatának.

„Herczegnő!“ mond az ifiu féltérdre bocsátkozva, „én megbosszultam fönségedet.“

Istenem! mit tett ön?

Megkevesbitettem fönséged elleneinek számát, felele Krisztián, a szőnyegre vetve tört kardjának darabját; követve fönséged jogai védelmének egy maroknyi derék fölszántjai által, felforgattam a vérpadot, s megbüntettem nehányat e lázangó zsarnok czinkosok közül.

Igazságos ég! — kiált a herczegnő — veszve van ön, veszve, engemet akarván megszabaditani, veszve, mint hü szolgáim Hugonét, és d' Imbercourt, kiknek vérök még e város kövezetén párolog.

Mit tesz az nekem, ha meghalok is, felele Krisztián, csak kegyelmed nemes herczegnő, méltóztassék becses emlékében megtartani engemet.

Oh! jól tudja azt ön Krisztián, miként elvesztése a szerencsétlen Mária fájdalminak örök forrása lenne; de ön nem fog meg halni, akarom, hogy ne haljon meg, ki szeretne akkor engemet?

A herczegnő ezt a kétségbeesésnek oly mély hangján ejté ki, hogy az ifju könnyekre olvadt. Rettentő s csak nem vad kinézése a legmélább gyöngédségnek ada helyet. — Tekintetének emésztő tüze a csillagok szende tüzéhez lőn hasonló, hangja, mely imént viharként ordita, oly édesdedre változék, mint gyönge nő finom ujjai közt rezgő hárfának panaszos hangja.

Krisztián! monda neki Mária, történjék bár mi, kegyed itt fog maradni, engesztelhetlen elleneim reméllem nem merészlendik kötelességeiknek utólsó lánczszemét elszakasztani. — Eszökbe fog jutni, hogy én a merész Károly leánya vagyok. — Másfelől ők nem is ismerik a hajlamot, melyet én kegyed személyének szenteltem. — Nem kelhet gyanu bennök kegyed menhelye felől. — Később majd módot szolgáltatok e vendégszeretetlen város falai közül menekülhetni, s nagy fejedelmének a német császárnak földjére viszont eljuthatni.

— Mind hasztalan, herczeg asszonyom! szóla közbe fejét rázva Krisztián. Mert igen is világosan áll már titkunk előttük. — Egy óra elteltc előtt már itt leendenek ők, s számomra ujra fogják állitni Hugonet, és d' Imbercourt urak vérpadát.

Mintsem aztengedjem, inkább fegyverbe szólitom Gand városomnak lakóit.

E nép — nem e nép fakadt e tapsra midőn fönséged kegyenczeinek fejeit porba gurulni szemlélé?

Fájdalom! folytatá a herczegnő mély sohajjal; miért igyekszik kegyelmed végső reményemet is megtörni? Miért meztelenségben tárni szemem elé azon szerencsétlenséget, melyet én oly forrón ohajtok távolitani? Viseltessék több bizalommal azon jó Isten iránt, ki bennünket eddig is védkezével fedeze! Még ez éjen el fog utazni ön Krisztián. Az elválás szivemet zúzandja, valamint az önét is, de szükség is. Magával viendi ön esküműt, mely szerint én egyetlen ajánlott férjnek is kezét el nem fogadandom. Szerelmem bátorságot nyujtand ellenszegülni még az erőszaknak is. Egy év alatt vissza fogom követelni jogaimat, melyeket hogy kegyes védszárnyai alá vegyen, könyörögni fog ön nevemben dicsö fejedelmének III. Frigyes német császárnak. Im azon tervek, melyek mind kettőnk boldogságára születtek agyamban, szóljon: helyesli-e azokat?

A legrajongóbb öröm ragyoga Krisztián arczán. Azt lehete mondani, hogy e királyi bájnak egyetlen hangja, ködként széleszté mind azon veszélyt, mely őt környezé. Semmire sem gondola többé, mint azon jövőre, melynek távoli reményfellegeiből Máriának szerelme lövellé lelkére sugárait. — A rá váró fényes szerencse számitásba sem láttaték jönni öröménck árjában, elannyira másokon uralkodni teremtett férfi jellegét kölcsönzék Krisztián egész külsejének nemes tartása, tiszta lelkét tükröző tekintete, s a minden arczvonalában székelő méltóság. Mária gyöngéd érzelmének ragyogó tanujelei valának agyának egyetlen gondolata, melyek hullám kényökre ringaták lelkét a jövendő virányos ábrándjainak ölébe. (Folyt.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

czia aggressiv politikáról gondolkozni, s már három harczias pamphlet ragadta meg a közfigyelmet, melynek legutóbbika a „Journal de Debats" hasábjain látott világot Saint Marc Girardin tollából s mig Laguerroniére Olaszország felől ajánlja Ausztria megtámadását, mig Girardin Emil, a mint alább látandjuk, boszut, s a régi napoleoni politika teljesitését, a világhatalomnak Orosz s Francziaország közti megosztását sürgeti, s e czélra ágyut szegez a porosznak és angolnak; addig Saint Marc G. inditványba hozza, hogy az „európai forradalom" az aldunánál vegye kezdetét. Kérdésen kivül az alkalmatlan Ausztriát kell ott megtámadni (a mint az „Ost D. P." megjegyzi), mely egy rajongó franczia politikának mindig s mindenhol gátoló szirtja volt és lesz. S. M. Girardin nézete szerint kivánatos, hogy az alduna melletti népek saját akaratukra hagyassanak. Törökország megsemmisitése tétlenül elnézendő, s ha Ausztria védőleg fellépni akarna, akkor le kellene őt sujtani diplomatiailag vagy katonailag. Nevezetes és igen jellemző ezen nézet Párisból s oly lapok hasábjain, melyek ezelőtt nehány évvel oly zajos hangon lelkesitették a hadserget s a világot harczra Oroszország ellen, Törökhon integritásának védelmére — jegyzi meg az „O. D. P." Ezen iratoknak pedig főfontosságot az ad, hogy a bennök kitűnő harczias irány nemcsak a hivatalos lap hangja, de Delangle franczia belügyminiszternek, egy a megyefőnökhöz intézett körözvényében is igazolva van, melyben a főnökök kötelességévé tétetik a népet sajtó utján a háborura előkésziteni. És mind ez azután történik, s annak daczára, hogy Ausztria Közép-Olaszországban engedékenynek nyilatkozott.

Mindezekből ugy láthatjuk, hogy az európai diplomatia gazdagon el van látva gordiusi csomókkal, melyeknek Napoleon császár akar Herculese lenni; csak kérdéssé válik, a mit az idő fejthet meg egyedül, hogy vajjon midőn III. Napoleon az elsőnek támadó szerepét fogja játszani, nem hasonló lesz a játékuk vége is? Azt hisszük, hogy azt legkevésbbé fognák bánni az Orleans vagy Bourbonok ivadékai.

Mert kérdésen kivül a franczia politika végczélja nem az, hogy Lombardiát függetlenné tehesse, hogy a két oláhtartományból egy uj Görögországot alkosson. De Girardin E. merésznek látszó röpiratában a franczia politika jövője van kifejtve. Egykor uj szövetségi csoportozat alakulhat Európában, mint alakult volt e század elején, mely véget vetett volt I. Napoleon meteorszerü pályájának. Addig azonban történhetnek oly események, melyek sok most sulyos kérdésnek megnyugtatóbb szint kölcsönöznek. A mennydörgés és vihar tisztitja a léget, ilyennek kell nézni a háborut is, melynek zavaraiból rendszerint egy biztosabb helyzet forrja ki magát.

De mindezen háborus jövendőt mint legközelebbről is a diplomatia értekezletei előzik meg. A conferentia tehát legközelebbről összeül Párisban, miután Angol- és Törökhon felkérésére Ausztria is beléegyezett azon föltét alatt, hogy az olasz ügyekről egy szó se legyen ott; de még ezen értekezlet békés kilátásait is a sajtó nagyon lehangolja, midőn a félhivatalos „Constitutionnel" rendesen sugalmazott szerkesztője Renée ur ugy anticipálja a kérdést: „Kuza S. kettős elválasztatása helybenhagyandó, máskülönben a hatalmasságoknak mulhatlanul meg kell szállani a dunai fejedelemségeket... Minden azt remélteti, hogy a conferentia egyesülni fog, de nem arra, hogy a fejedelemségek szervezését megsemmisitse, hanem, hogy azt biztositsa és megszilárditsa." A Párisban mulató oláh főemberek pedig ugy nyilatkoznak, hogy ha megsemmisitik Kuza megválasztását, ők csakugyan ujból megfogják őt mindannyiszor választani. Ily előkészületek közt ül össze az értekezlet, mialatt a szárd király, a mint a „P. Lloyd" a „Times" után közli, családi körben nyiltan kimondá, hogy Klotild herczegnőt csak azért adá Napoleonnak nőül, hogy Frankhon az ő czéljaihoz csatlakozzék, melyszerint ő Felső-Olaszországban egy királyságot akar állitani, mely a Középtengertől az Adriáig terjedjen, Génuát, Velenczét magába foglalja, s mely 12 millió lélekre menvén, képes leend Ausztria s Frankhon ellenében magát fenntartani. Igy az értekezlet daczára, a harczias hozzávetések csak szaporodnak.

Kolozsvár, február 25. — Girardin E. La guerre czimü röpirata. Vessünk egy futó figyelmet a sajtó e legujabb szüleményére, mely a harczeszmékben egy uj diversiot csinál. Mig a szárd parliamentben az olasz kérdés a legharcziasb ürügykeresések közt áll előtérben, mig a „III. Napoleon s Olaszország" czimü röpirat magyarázatául szolgál az olaszok reményeinek; addig egy uj röpirat ragadja meg Europa figyelmét a jeles franczia publicista Girardin Emil tollából, ki mint a La Presse volt szerkesztője ismeretes. Röpirata „La guerre" czim alatt egyenest ellenkezik a „La Gueronnière röpiratával. „Ha azt hiszik, igy ir Girardin, hogy eljött a szempillantás, midőn a szabadság és háboru közt választani kell, akkor oly háborunak kell lenni, mely Waterloot megboszulja, olyannak, mely Frankhon elvesztett határait visszaadja, mely Europában egy látszatos helyett valódi egyensúlyt létesitsen, mely véget vessen a fegyverzett béke nyomasztó terheinek; oly háboru, mely nem egyes nemzetiség érdekében, más nemzet ártalmára, hanem minden nemzet előnyére üssön ki; légyen egy következetes háboru, melyből csak győztesek s meggyőzöttek, nem pedig elnyomók, és elnyomottak maradjanak fönn.... Egy ily háboru gigászinak tetszik, de nem lehetlen, hogy kevesebb vérontásba kerülne, mint Frankhon egy következetlen háboruja Ausztria ellen, Szárdinia kiséretében." Egy ily háboruban Oroszhon természetes szövetségese volna Frankhonnak, s czélja volna annak, hogy Oroszhon kereskedő hajóinak utja a Feketetengerről, a Dardanellákon át a Középtengerre, s a veres és indus tengerekre megnyittassék. Frankhon természetes határát a Rajnát teljesleg visszanyerné, s a tengeri hatalom egyensúlya Angolhonnal szemben kiviva lenne; el levén már annak ideje jöve, hogy miután a szárazon eltünt, a vizen is elenyészve legyen a feudalismus. E szerint a Renus balpartjának visszaállitása összekötve az orosz által kivivandó szabad tengerrel, egy fényes oldala lenne a Napoleon dynastia történetének. „Mi nem foghatjuk meg — irja a röpirat, hogy Frankhonnak érdekében álljon lőporát Ausztria ellen használni, a helyett, hogy azzal Angol és Poroszhonra tüzeljen."

Frankhon méltatlankodását a jeles publicista következőkben fejezi ki: Mit igényel Frankhon? azt, mi neki hiányzik: territorialis kiterjedést, mely az 1815-ben megtört egyensúlyt helyreállitsa. Frankhonnak alapos joga van reclamálni; mert ő egyedül az europai nagyhatalmak közt, mely az 1740-ki határok közt maradott, mig Anglia, Ausztria, Porosz- és Oroszország azon korszak óta tetemesen terjeszkedtek; mert habár Frankhon nyerte 1768-ban Korszikát, 1790 Avignont és Mulhouset, 1830-ban Algiert; de elveszté azért Europában egy csoport erődjét, Ázsiában legjelesebb ind gyarmatait, Afrikában Madagaskárt stb. Amerikában egy sereg, a röpiratban előszámlált birtokát.

Az érdekes röpirat következő tételeken végződik:

„Ha a román viszonyokba való beavatkozásról, ha Lombardiának a piemonti kormány alá helyezéséről vagy a pápának egy olasz confederatio élére állitásáról van szó; akkor azt mondjuk: béke."

Ha arról van szó, hogy Waterlooért elégtételt vegyünk, Oroszhont a tenger szabadságának kivivásában segitsük, s végre az europai szövetséget megalapitsuk, — akkor azt mondjuk: háboru.

„Vagy háboru, hóditásokkal, vagy béke, az előhaladással!"

Összeállitottuk igy a több oldalu tekintélyes nézeteket, vélve, hogy a fejleni kezdett kérdést, csak az ügyállás minden oldalróli elemzésével lehet megbirálni. Egy háborut mindenki előérez; a kérdés most a fönnebbiek szerint igy van föltéve: egyes nemzetiségekért legyen-e az; vagy minden népek közös érdekeért? — Nem akarunk most ezen föltett kérdés vitatásába bocsátkozni; csak annyit jegyzünk meg, mikép Girardin röpiratában a „népek érdekeért"-inek mondott háboruinditványban bizony mi a végén is csak Frankhon és Oroszország érdekeit látjuk képviselve, — és azt hiszsz:k, hogy az ő háboru eszméje szerint sokkal több nép szenvedne rövidséget, mint az ő béke eszméje szerint. — A mint a lapok hangulata mutatja, ezen röpirat figyelmet gerjesztett, de sensatiót nem okozott, mert az ha tompitani akarja az olasz kérdést, egyszersmind a francziák boszu és hóditásvágyát fejezi ki.

Konstantinápoly, febr. 9. 1859. — (O. B.) Keleti ügyek. Mult vasárnap mint egy szép nyári napon hirtelen elötoluló vihar lepett meg azon sürgönyi tudósitás, hogy Bukurestben az oláhországi hoszpodárságra szintén Kuza Sándor választatott meg egyhangulag, a metropolitán, püspökök, Gyika Sándor, exkaimakam, Bibesko és fia, Stirbey és D. Gyika mind Kuzának adtak szavazatokat, szóval a jelenlevö 64 választó mind Kuzára szavaztak: ez egy oly nem várt és meglepö esemény, mely a diplomatiának bizonyosan sok dolgot fog adni; ez egy oly demonstratio, mely az oláh nép becsületére válik; ez nem egy egyénnek, hanem egy pártnak, egy legyözöttnek hitt pártnak fényes győzelme, ez egy unioi coup d' état. Hogy mit fog most a porta és a nagyhatalmaságok követei ezen a párisi egyezményekben előre nem látott ténynyel szembe tenni, előre bajos lenne meghatározni. Kuza moldovai választásának is megerösitését ugy lehetett volna tekinteni, mint a porta rendkivüli engedélyét, miután Kuza sem vagyoni, sem hivatali állása nem felel meg a választhatás föltételeinek, ö egy homályos alig ismert egyéniség, ki szabadelvüsége által kezdett kitünni nem rég. Az oláh népben mutatkozott egyetértés és titoktartás, Europa kormányaival, s a diplomatiával szemben egy oly tényt vitt ki, melynek kevés hasonlóját tudja felmutatni a történet.

S még alig üdülhettek ki, ámulatjokból a fényes portán, már egy tegnap érkezett sürgönyi tudósitás arról is értesit, hogy Kuza belé találván magát helyzetében, az oláhországi kaimakamsághoz kérdést test (sürgöny utján) ha elismerik-e jogát a miniszterium alakitáshoz s igenlö feleletre miniszteriumát is megalakitotta.

Itt tegnapelött a külügyminiszternél egész éjelig tartó miniszteri tanács tartatott; az magában értetö lik, hogy tárgyai a moldovai és oláhországi események tették.

S ma már a porta a nagyhatalmasságok követeivel egy jegyzékiratot közölt, melyben Kuza kétszeres megválasztása ellen protestál, s egy uj conferentia összehivatását kéri Párisba, mely a párisi egyezmények végzeményeinek ellenére történt tényeket vizsgálja meg s határozzon.

Ma egy más sürgönyi tudósitás érkezett, mely a dolgokat még inkább complikálja.

Kuza Jasszyban a nemzetgyülés elött egy a pártoló hatalmasságokhoz intézett emlékiratot olvasott fel, mely igen nagy lelkesedéssel fogadtatott. Ö ebben a többek között ezeket mondja: hogy az ö kétszeres megválasztása, az olah nemzet unio iránti érzelmeinek legfényesebb bizonyitványa; ö kész leköszönni egy külföldi herczeg javára azon esetben, ha a két ország nemzetgyülése s miniszteriuma egyesitetnek, szóval a két oláh fejedelemség unioja létesitésének feltétele alatt; ö reményét fejezi ki, hogy Európa hatalmasságai nem fogják visszautasitások által a nemzetet a kétségbeesés örvénye felé vinni sat.

Jasszyban Kuza megválasztásakor igen sok vidéki nép tódult be a városba, s közöttök és a katonaság között összeütközés történt, három emberélet esett áldozatul.

A foksányi összeesküvés, melyben Muklis pasha, Mahmud bey (Wirszbenszki) compromittálva vannak, s még vagy 21 egyén fogatott el, még mindig nem lehet tudni, hogy mi czélu volt; azt hiszik, hogy zavarokat akartak volna elöidézni, mely valamely külsö fegyveres interventiót lehetövé tegyen, s hogy azzal egy idöben Jasszyban is zavaroknak kellett volna kiütni, a mi azonban nem történt meg.

A rediffek naponta érkeznek a birodalom minden részeiböl, több zászlóalj rendes katonaság parancsot kapott Giorgewoba menni.

Várnáról kapott távirati tudósitás értesit, hogy a moldovai küldöttség, mely Kuza moldovai hoszpodárrá kinevezését kieszközlendö küldetett Sztambulba, megérkezett oda mult szombaton, s hogy a keddi gözössel fognak elindulni; —tagjai: Negri volt miniszter és a diván ad hoc alelnöke, Katardcsi Nicu, volt miniszter, Mavriki és Kalimán katonatisztek.

Beszélik jól értesült körökben, hogy Ali Galib pasha özvegyét Nury bey a palotai kamarás fogná elvenni, s hogy nemsokára nagyszerü nászinnepélynek leend tanuja a föváros élvsóvárgó népe.

Bruszáról irják, hogy a napokban öt elökelö bulgár érkezett oda vassal terhelten, s a börtön legsötétebb rejtekeibe vettettek a gonosztévök közé, s kik ezen veszélyes egyének, minö nagy bünt követtek el? semmi mást, mint hogy 400 falunak a nicsi kerületböl panaszaikat terjeszték a kormány elejébe, s kérték a fényes portát, hogy a beyk jogtalan zsarolásainak vettessen véget, ekkor (mint mondám egy levelemben) vezéri parancscsal küldettek vissza, de a kormányzó elfogatta öket, s mint veszedelmes rendháboritó egyéneket tömlöczbe vettette, három hónapi bebörtönzés után Sztambulba küldötte s ott Bruszára bellezték; a görög érsek értesülve a szerencsétlen üldözöttek szomoru sorsáról, közbevetette magát, s végre sikerult az ö és a város elökelö kereskedöinek kezessége alatt kivenni a börtönböl, s miután jótállottak személyökért, megengedtetett hogy a városban lakhassanak.

(Folytatjuk.)

Ujdonságok.

* Városi igazgató tanácsunknál, cs. kir. magas helytartósági leirat nyomán következö kinevezések történtek: 5-dik tanácsossá Nagy Imre, eddig a somkuti cs. k. járásbiróságnál segéd; 2-dik titkárrá Kollerfi Mihály, eddig tanácsi tollnok, 1-sö tanácsi jegyzövé illetmény-növesztéssel Csehi Sándor, eddig 2-dik tanácsi jegyzö; 2-dik tanácsi jegyzövé Medgyesi Tivadar, eddig 2-dik tanácsi járulnok, ki darab idö óta a cselédügykezelésnél magát a közönség nagy megelégedésére dicséretesen viseli; 3-dik tanácsi jegyzövé Elekes András, eddig tanácsi irnok; végül 4-dik tanácsi jegyzövé Tomka János, eddig cs. k. Kolozsvár kerületi urbéri törvényszéki dijnok, neveztettek ki.

* A közel napokban, városunkban, a Kis-Szamos mellett, a kétvizközi tizedben, D. M. polgártársunk telkén bérben lakó asszony, hazulról napszámra távozván el, kis gyermekét otthon hagyta, s szobaajtaját reá zárta. A kis ártatlan a tüzhelyhez férközvén, a hamuban a fojtott tüzet felpiszkálta, miáltal magára nem ügyelve, a szétszórt tüz részint ruhájába, részint egyéb gyulható anyagokba kapva, füstöt idézett elö a befojtott szobában. Mire a gondatlan, de szerencsétlen anya haza jött, kis gyermekét megfulva találta. Kevésbe mult, hogy az ajtó kinyitás alkalmával a senyvedö tüz, levegö kapás miatt, még több szerencsétlenséget nem idézett elö.

— (Necrolog.) A P. N. fájdalmas részvéttel jelenti Irinyi József halálát, ki egykor mint képviselö s késöbb mint iró, jelesen az egyházi irodalom terén tüntette ki magát. A még fiatal férfiu (szül. 1822.) szivgyuladásban mult ki, s benne a magyar irodalom tetemest vesztett.

— Rózsa Sándor bünvádi pörében a törvényszék itélete folyó hó 22-kén d. e. 6 órakor hirdettetett ki. Az itélet igy hangzik: Rózsa Sándor, szegedi születésü, 45 éves, rom. katholikus, két ügyermek atyja, elöbb csikós, késöbb köboréletü s rablási büntény miatt már elitélt, a rablás vádja alól bizonyitékok elégtelensége miatt a b. t. k. 287. §-sa értelmében felmentetik, ellenben a véghez vitt és megkisértett gyilkosság, a sulyos testi sértés és a közerőszaktétel tényében bünösnek találtatik, s ennélfogva a b. t. k. 136. s 31. 13. §. értelmében kötél általi halálra itéltetik. Különös az, hogy mint maga is több izben elsohajtá, halálát nyul okozta, mennyiben a csendörök vadászat közben bukkantak reá.

— Gyógyszerészi ipart illetö. Legm. kibocsátott engedélynél fogva a gyógyszerészi ipar realtulajdoni jogának elismerésére Erdélyben az 1851-diki év határoztatott meg normalis esztendöül, és mindazon gyógyszerészi iparokra érvényesnek ismerendö el, melyekre nézve az adományozási okmányban nincs világosan megjelölve, hogy személyiek, vagy eladathatlanok. A gyógyszerészi-ipar tulajdonosainak iparuk vélt reáltulajdoni joga kimutatására kétévi zárhatáridö engedtetik; mely a fönnebbi legmagasb határozat kihirdetésének napjától veszi kezdetét, és ezzel azon gyógyszerészek is élhetnek, kiknek iparuk reáltulajdoni jogának elismertetése végett elöbb beadott kérvénye az eddigi szabályok szerint netán visszautasittatott. (B. N.)

— (Postát illetö) A cs. kir. kereskedelmi miniszterium elrendeli, hogy a községi hivataloknak csupán azon postai küldeményei tekintendök dijmenteseknek, melyekre e van jegyezve: hivatalból, a közigazgatás ügyeiben. A hatóságok s községi elöljáróknak egyes községi tagokkal folytatott, valamint a hatóságok természetes hatásköréböl eredö levelezés is dijköteles marad.

— Egressy Gábor értesiti a vidéki szinésztársulatok igazgatóit, hogy vele f. év marczius havan tul bármikor rendelkezhetnek. Lakása: Pest, Kerepesi út 17 sz. A „M. S." megjegyzi, hogy nem örömest közli ez értesitést.

— A hires történetiró Prescott 63 éves korában New-Yorkban hirtelen meghalt.

— (Nyilatkozat.) Egy reánk nézve, elöigazolás nélkül, kedvetlenné válhatandott hirlapi észrevételre meg kell jegyeznünk, mikép lapunk 15-dik számának Oroszország czimü rovatában, a mit az „Allg. Zeitung" febr. 7-diki számában lenni állitottunk, az szóról-szóra ugy is áll, ugyanis az „Allg. Z." 38. sz. elsö lapján „Ruszland rüstet" czimü czikkben ez áll: „Nun erhalt man plötzlich die Bestätigung, dasz Rusz-

·Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

land an den Grănzen Ungarns und Galliciens Truppen zuzammenzieht, und sich überhaupt rüstet.“ Hasonlóan a „Magy. Sajtó“ idei 18-dik számának „Reggeli posta“ czimü rovatában legelöl a fennebbi lapból átforditva ez áll: „Most egyszerre megvalósul, hogy Oroszország hadcsapatokat von össze Magyarország és Galliczia határán, s hogy mindenek fölött készül.“ E szerint a mit állitottunk, hogy az „Allg. Ztg“ irt, azt csakugyan irta, s ez magas kormányunkkal rokonszenvező lap lévén s közleményét egy pesti lap is átvévén, mi is a sajtó jogkörén belül esőnek láttuk, azt mint fontos, bár szószerint véve földiratilag hiányos értesitést átvenni. Ennyit sajtóviszonyaink érdekében önigazolásunkul. Nem téve fel a felhivó lapról, hogy rövid észrevétele tán insinuatio akart lenni, még megjegyezzük azt is, hogy a spanyol Pyrenaeusok ágazatai az Ebroig nyulnak elöre, s uralkodnak Navarrán, Arragonián és Catalonián, a mi csakugyan szép falat volna Spanyolhonból, azon czélra, hogy valaki az Ebro torkolatot s ezzel a Közép-tenger szép részét birhassa; mi pedig nemcsak a poezisben, de a rhetoricában is érvényesnek tudjuk azon szabályt: pars pro toto és viszont.

— **Nemzeti szinház.** — Febr. 23-kán „Miczbán családja,“ ered. tört. dráma 3 felv. előjátékkal, Szigligetitől, Rónai Gy. jutalmául. Jól esik, hogy Rónai majd mind csak franczia drámában vendégszereplését e jó irányu magyar darabbal fejezte be. A jutalmazottat (Simon) a szép számu közönség hosszantartó zajos tapssal fogadta s többszöri kihivással méltánylá. Gyulai (Miczbán), Szabóné (Miczbánné), Folinusznė (Rózsa), E. Ludmilla (Jolán), Komáromi (György), Bihari, Boér, helyökön voltak s kihivattak.

Febr. 24-kén a szinház zárva.

Febr. 25-kén „A párisi naplopó,“ vigj. 2 felv. Ezt követte egy 1 felvonásos táncz és zeneegyveleg, Kaczértól. Eichner Ludmilla (Jóska) helyesen fogta fel szerepét, gondosan s elevenen játszott, hangja sokat tisztult, a közönség tapsban, kihivásban részesité. Szabónén (Eliz) látszott, hogy nem saját szerepkörében müködik. Végül E. Ludmilla a magyart ahoz illő méltósággal, minden lábficzomitás nélkül lejtette el. Kaczér s M. Luiza csinosan tánczolt. A görögtüzes s több effélés quodlibet nem szült hatást.

Gabonaár. Kolozsvártt, február 24. 1859.— Bécsi mérője osztrák becsben. Tiszta búza 3 tf 86 kr. — Elegy búza 2 ft 78 kr. — Rozs 2 ft 36 kr. — Árpa 1 ft 50 kr. — Zab 1 ft 32 kr. — Törökbuza 1 ft 60 kr. — Pityóka 1 ft 26 kr. — Marhahús fontja 10 kr uj pénzben.

Gabonaár. Sz.-Udvarhely piaczán febr. 8. a gabonának ausztriai mérője a következő áron kelt ausztr. ért. pénzben: — Tisztabúza 4 frt. Elegy 3 frt 80 kr. Rozs 1 frt 95 krtól 2 frt 50 krig. Zab 1 frt 30 kr. Törökbúza 2 frt 70 kr. Pityóka 85 kr. Egy font hus $6^1/_2$ kr.

Gabonaár. Kézdivásárhelyt, febr. 15-kén. Tisztabuza 3 ft. Elegybuza 2 ft. Rozs 1 ft. Törökbuza 2 ft. Árpa 1 ft. Zab 88 kr.

Gabonaár. Sepsi-Sztgyörgyön, febr. 21-kén, 18 9. O-tisztabuza 3 ft 95 kr. Uj-tisztabuza 3 ft 60 kr — 1 ft 98 kr. Zab 90 kr. Árpa 2 ft 10 kr. Bükköny 1 ft 98 kr. Rozs 1 ft 75 kr. Törökbuza 1 ft 98 kr.

Algyógyon, febr. 21-dikén. Tisztabuza 4 ft 50 kr. Elegybuza 3 ft 20 kr. Rozs 2 ft 50 kr. Törökbuza 1 ft 48 kr. Zab 1 ft.

Szinházi jelentés! Szeredán, márcz. 2-dikán adatik a helybeli szinpadon először: „Ördög Robert,“ nagy opera 5 felv. irta Scribe és Delavigne, forditotta Asztalos Károly, zenéjét irta Mayerbeer. Az előfordulandó szellemek csábtánczát betanitá Kaczér. A jelmezek teljesen ujonan készültek. Ezen nagyszerü operának megszerzése s szinpadra hozatala tömérdek költségbe kerülvén, az árak következőleg emeltetnek föl:

Közép páholy 6 ft. Alsó és felső páholy 5 ft. Zártszék 1 frt. Földszint 36 kr. Karzat 18 kr. Altiszti jegy 20 kr.

A nagyérdemü t. cz. összes közönség hálásan ismert eddigi pártfogását ezen előadásra is tisztelettel fölkéri Havi Mihály,
helybeli szinigazgató.

Külföld.

Olaszország. — Egy körjegyzékről beszélnek, melyet Ausztria a külföldi udvarnál megbizva levő diplomatiai ügynökökhez intézett, s mely Ausztriának jelenlegi helyzetét tüzetesen tárgyalja; nevezetesen bebizonyitni ügyekszenek benne, hogy Ausztria minden időben törekedett illendő reformokat vinni ki Olaszhonban s a barátságos hatalmakat is hasonló magatartásra birni.

Mennyire ügyekszik Auszria most is az összeütközhetés minden alkalmainak eleit venni, legkétségtelenebbül mutatja azon tény, hogy az ausztriai kormány a toscanai nagyhgnek s a többi kis államnak bizalmasan értésökre adatta, hogy egy felkelés esetére kénytelen leend minden segélyt megtagadni.

Lesz-e ez elővigyázatnak kivánt eredménye? Szárdiniai részről mindenesetre össze akarnak tüzni Ausztriával, a nélkül hogy a háboru előidézésének látszata ellene legyen. Igy az „A. Allg. Ztg.“ levelezője tudni akarja, hogy Garibaldi tbnok a turini kormánytól titkos megbizást kapott, egy csapat önkénytessel az Apennineken keresztül a hgségekbe nyomulni és ott felkelést szervezni. Ez megerősitést nyer azon tény által, hogy Szárdiniának keleti határán La Speziában és Sarzanában nagy csoport pármai kivándorlott tartózkodik, kik amaz államok belsejével igen tevékeny összeköttetésben állanak. Ez öszszetalálkozik azon csapatmozgalmakkal is, melyek mindkét hgségben a szárd határok felé történnek.

A szárd hadi mozgalmaknak Cavour gr. általi indokolására az „Oest. Corr.“ megjegyzi, hogy „Ausztria nem a támadó hatalom. a birodalom olasz részeiben tett katonai rendszabályok köztudat szerint csak védelemre, a támadás visszaverésére szolgálnak, mely a Ticino tulpartján leplezetlenül hirdettetik. Felfegyverezve, hogy a nemzetközi jogon nyugvó területi birtok felforgatására szolgáló tervek és eszmék valositását kellőleg visszautasitsa, Ausztria a szomszéd állam függetlenségét mindig tisztelni fogja. És valamint a császári állam fejedelmének souverainitását a birodalom igazgatásában megtámadni soha sem engedendi, ugy elismeri a császári kormány teljesen más államok azon jogát, hogy kormányzatukat valóságos vagy képzelt szükségleteik szerint létesithessék, de e mellett azon ohajtást táplálja, hogy az azon államok alattvalóinak javára szolgáljon.

Turin, febr. 15. A minoritási követek nevében Solaro della Margherita, Costa di Beauregard, Camburzano, Cays, Crosti és Deviry egy nyilatkozatot tesznek közzé, melyben ünnepélyesen tiltakoznak azon szemrehányás ellen, mintha ők külföldi czéloknak szolgálnának, s méltóságteljesen kijelentik, mikép a nemzet tudja, hogy egy párt a kölcsönt megtámadási czélokra szándékozik forditni, ezért szavaztak ők az ellen, s tagadták meg a kabinettől az eszközöket, az ország jövőjének veszélyeztetésére.

Turin, febr. 17. A senatus az uj kölcsönt elfogadta 59 szavazattal 7 ellenében. Itt is Cavour beszédet tartott, mely a legjogtalanabb szemrehányásokkal volt teli Ausztriának állitólagos kötésellenes magaviselete miatt. Piemontnak kötelessége az ellen tényleg tiltakozni; azon olasz fejedelmek, kik az idegen occupatiót vagy behitták vagy megengedték, a népjog alapelveit sértették. Egy uralkodónak sem szabad országa függetlenségét önkéntesen feladni. Piemont ily kivételes viszonyok által veszélyezve van. A megnyugtatás lehetlen gyökeres javitások nélkül Olaszországban. Piemontnak kötelessége minden e tekintetben hatalmában álló eszközt alkalmazni. sat.

— A piemonti kölcsön felét Cremienx et Comp. párisi ház veszi át 80 kibocsátványi árban. A toscanai, estei hadcsapatok közt lázitó iratok terjesztettek. A kisérlet azonban hüségükön meghiusult s több téritő elfogatott.

Egy porosz lap Rómából érkezett tudósitások után arról értesit, hogy a „III. Napoleon és Olaszország“ czimü röpirat a pápai udvarnál nem csekély boszankodást gerjesztett; söt hogy a javaslott confoederatio a pápa elnöklete alatt egész Olaszország közvéleményével határozatlan ellenkezik, miután ott üdvét mindenki a papi uralkodás végétől várja.

Genuából, febr. 16-án irják: A Spezzából jövő „Róma“ gőzös mintegy 100 menekültet hozott a herczegségekből. Sarzanoi tudósitás jelenti, hogy ott folyvást katonai összeirtak és tanulók mentek át Piemontba. Több uj ezred fenállásáról beszélnek.

Francziaország. — A conferenczia aligha teheti, hogy csupán egy tárgyra — a dunafejedelemségre — szoritkozzék; majdnem lehetlen, hogy az egész európai helyzet fölfogásakor az olasz kérdés is tekintet alá ne jöjjön. A nagyhatalmak helyzete mind a két kérdés irányában olyan, hogy a legjobb akarat mellett is kevés kilátás lehet a sikerre. A Dunafejedelemség a nemzeti gyülések egyesitésével, az aug. 19-ki szervezetből kilépett s a porta felfogása szerint már orradalmi uton van; s Kuza hg azon nyilatkozata, hogy visszavonulni kész, ha a hatalmak a dák-román birodalmat egy idegen házbóli uralkodó alatt létrehozni akarják, egyenesen a III. Napoleon és II. Sándor czár találkozásakor szóba hozott eszmék terére játszhatja át a kérdést. A porta mélyen érzi, hogy bár mekkora függésbe tevé is őt a párisi békekötés; mégis egyedüli menedéke a szerződések betüihez ragaszkodás. Minden változtatás csak a török állam kötelékeit tágitná, s a keresztyén népségek függetlenségi harczára adna ingert. — Ausztria erélylyel fogja a porta ügyét pártolni; s a mint kivehetni Poroszország is hasonlóan fog tenni. A berlini és londoni kabinetek de az maguktartását még körvonalozni sem lehet; inspirált lapokból itélve, hihetőnek látszik, hogy a portával egyformán fognak nyilatkozni. Francziaország és Szárdiniának eddigi politikája azt gyanittatja, miszerint a párisi kötmény határozatainak megváltoztatását kieszközölni, csak azért is megkisértendik, hogy elmondhassák: ime a párisi congressus intézkedései a körülmények igényei szerint módosittatnak! miért birjon tehát változhatlansági előjoggal az 1815-ki bécsi kötés?

A béke barátait a franczia kormány azon törekvése aggasztja leginkább, miszerint az a kedélyeket minden eshetőségre előkésziteni akarja. E törekvések kézzel fogható bizonyitványa Delangle belügyminiszternek a föispányokhoz intézett körirata, mily irányban kelljen a lapok szerkesztőségeit vezetni. „Van — ugymond — a háboru eshetőségeinél nagyobb veszély, ez annak látása, hogy az anyagi érdekek által elragadt szellemek feledik a becsület és hazafiság hagyományait. Mondják meg a lapok a népnek, — mert ez a császár eszméje — miszerint, a háboru törvényes okok nélkül lehetlen: de ha azt a becsület érdeke követeli, vagy ha valamelyike fordul elő azon ügyeknek, melyek iránt Francziaország mindig szenvedélylyel viseltetett, a kormány nem retten vissza a háborutól, mert akkor a háboru szükségesség.

A franczia kormány a sajtót harcziasabbnak kivánta látni, s im ezen kivánatának fölöttébb is megfelelt a „Presse,“ irván egy dühöngő czikket Ausztria ellen. Ezt már a kormány maga is sokalván, kemény megintést intézett azon laphoz, mi egyszerre békereménynyel tölté el a szorongó sziveket. A kölni lap egyik párisi levelezője tudni akarja, hogy a „Presse“ elleni egész intézkedés nem volt egyéb némi erőtetett elégtételnél Hübner b. részére, a ki Walewszky gróf előtt kijelentette, hogy neki lehetetlen diplomatiai összeköttetéseit tovább fentartani, ha a kormánynak a sajtóra való ismeretes befolyása mellett egy lapnak meg van engedve Ausztria ellen a keresztes hadat hirdetni.

A „Patrie“ szerint három különvált vélemény képződött Francziaországban. Az első az, mely a minden áron békének hive; a másik, fellengzőbb mint gyakorlati vélemény az, mely az 1815-ki szerződéseket szét akarja tépni, ha mindjárt fegyveres kézzel is, s erélyesen sürgeti a háborut; végre egy harmadik, mely parancsoló szükségnek hiszi az 1815-ki szerződéseknek bizonyos pontokban való revisióját, és a melyre nézve a háboru csak végső eszköz arra, hogy bizonyos, Európa biztosságához szorosan kötött érdekeknek elégtétel adassék. A „Patrie“ e harmadik párt mellé áll, mely a békét csak föltételesen akarja. Ezen párt szerinte teljesen belátta, hogy az olasz kérdés megoldásában Európának roppant érdeke van, s hogy azzal e szerint sem fölhagyni, sem hirtelenkedni nem szabad. Ezen politika fel akar használni minden békés eszközt, hogy megnyerje azt a mi igazságos, de el van egyszersmind határozva meg is tagadni mindazt, a mi Európa igaz jogával és függetlenségével ellenkezik. A „Patrie“ szerint ezen föltételes béke hivei már is számosak; végül inti Európát, hogy valamikép csalódásnak ne adja magát; mert Francziaországot visszatartani nehezebb mint fölingerelni. Szerinte egész Francziaország a császár mellett fog állni, hogy magát annak szentelhesse, a mi a civilisatiónak és Francziaország világra való befolyásának hasznos leend.

Az „Indep.“ egyik tudositója szerint a rögtöni háboru nem lehetséges, a béke föntartása nem valószinü. A fenforgó nehézségek különösen azért látszanak előtte megoldhatlanoknak, mivel a pápai kormány vonakodik minden néven nevezendő reformoktól, melyek egyedül indokolhatnák az egyházi államoknak franczia és osztrák csapatok általi kiüritését.

A „Nat. Ztg.“ egyik párisi levelezője ugy hallá, hogy a közvetlen alkudozások Bécs és Páris közt az olasz kérdést, vagy is inkább bizonyos olasz tartományok megszállását illetőleg, az utóbbi napokban némi közeledésre vezettek volna. Javaslatba van téve, hogy a legatiókban és Romában eddig volt osztrák és franczia helyőrségek megfelelő számu spanyol csapatok által váltassanak fel. A spanyolokat aztán inkább szeretnék Romában is mint a francziákat.

— Az osztrák nagykövet f. hó 16-kán a Jeromos hg által adott ebéden, s az azt követett esti társalgáson, mint irják, a császár és császárné részéről kitüntetésben részesült.

Anglia. — A febr. 17-diki alsóházi ülésben Disraeli jelenti, hogy Indiába menendő távíró iránt, Ausztriával már előleges értekezések történtek, az egyezmény azonban még nincs megkötve. Angolország csak föltétesen akar biztositékot vállalni. — A felsőházban Derby l. egyelőre elutasitá a Russel-féle reformjavaslatok fölötti vitatkozást.

A „Continental Review“ párisi levelezője azt irja, hogy Napoleon császár kezdetben sokkal békésebb trónbeszédre készült, s csak az angol parlamentben fölmerült békés nyilatkozatok ingerlék daczolásra. A trónbeszéd elmondása utáni napon február 8-kán tett lovaglásakor láttak először a császáron szürke kabátot — s ezt az emberek szándékos nyilatkozásnak vevék, hogy nemsokára majd a kis kalap is előkerül a szürke kabát mellé.

A jóniaiak szive természetesen Görögország felé huz, s ez iránt kérvényt adtak volt az angol királynőhez, hogy ügyöket mint európai kérdést a nagyhatalmak conferentiája lássa el. A királynő válasza mint irják az ioni parlament kérvényére elutasitólag hangzik. A véleményeket, ugymond, nem kell ujolag lebilincselni, de a törvények iránti engedelmességre nyomosan kell figyelmeztetni. Gladstone előadta reformjavaslatait a parlamentnek, ez későbbre igérte válaszát.

Németország. — Münchenből, febr, 15-én igy irnak: „A bécsi kabinet e pillanatban felette nagy fontosságu lépéseket tesz. Buol gróf a másodrendü államokhoz, Bajorországon kezdve, oly körlevelet intézett, mely örömét fejezvén ki azon manifestatiók felett, melyek az év eleje óta Németországban előfordultak, és elismervén, hogy a pillanat a kérdésnek a frankfurti diéta elé vitelére még nem érkezett

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

el, azon véleményt fejezi ki, miszerint már most is jó tisztába jőni, mik lennének a német kormányok szándokai háboru esetében, akár egyedül Szárdiniával, akár egyedül Francziaországgal, akár — Francziaországgal és Szárdiniával együtt lenne az. Ezen körlevél Poroszországhoz nincsen intézve, melylyel az csupán félhivatalosan, és kelte után nehány nappal lön közölve.

Berlinből, febr. 12-én irják: „A lengyel töredék a kamra elé oly inditványt terjesztett, melynek czélja tiszteletben tartatni azon jogokat, melyek a lengyel nemzetiség részére a szerződések és királyi nyilatkozatok által biztosittattak, nevezetesen pedig meggátolni a lengyel nyelv ellen intézett rendszeres üldözést. Az inditvány 16 lengyel képviselőtől van aláirva."

Törökország. — Bukurestből, febr. 14-én irják: „Hirszerint Kuza azon nyilatkozatot tevé, mikép ha a hatalmasságok a nemzet kitörölhetlen óhajtásának megfelelni s egy külföldi herczeg alait, egy dák-román birodalmat akarnak felállitni, ő kész tüstént visszalépni. Az itt uralkodó hangulat folyvást mesterségesen felizgatott; szüntelen ujabb tervek merülnek föl."

Mint Jassyból irják: a polgárőrség 60—70,000 főre fog fölemeltetni; e czélból Oroszországban 50,000 db. puskát s elegendő számu lovat vásárolnak. Ez némi előkészület volna azon hir folytán, hogy a portának szándéka beavatkozni s e végre küldi is már oda csapatait, ámbár a moldvaoláhok azt hiszik fentarthatják magukat a törvényes uton azáltal, ha a török suzerainitását elismerik s az adót fizetni fogják.

Párisban több oláh követ megérkezését várják, kik reményeiket és vágyaikat a franczia trón zsámolyához rakják le. Cypriano kapitány, Kuza hadsegéde, e czélból már Párisban volt, s onnan vissza is indult.

Belgrád, febr. 17. Tegnap ment végbe a tanács ujra megalakitása. Eddigelő ezen hatóságnak 11 tagja van kinevezve; köztük 4 régi s 7 uj név van. Stevcsa helyeztetett mint elnök ezen hatóság élére. Az előbbi tanács-alelnök Jankovics és Jremics tanácsnok befogattak; a mint ez ingerült napokban szokott történni, népárulással vádolják őket. Az előbbi miniszterelnök Markovics mint a ki az előbbi fejedelem pártjához tartozás gyanujában áll, az országból kiutasittatott.

Amerika. — A hayti-i néger császár I. Faustin Napoleon Soulouque egy forradalmi fölkelés folytán elveszté trónját s Geoffroy a felkelők vezérelön a köztársaság elnökévé. A nagyszerü átalakulás nem sok bajba került. A katonaság oda hagyta fekete urát, mint szerető megunt kedvesét — s vége volt az uraságnak.

Ujabbak. — A conferenczia, mely elébb febr. 22-én volt összeülendő, nehány nappal továbbra marad; a kölni lap szerint legfeljebb marczius 5-én fog megnyilni.

A béke iránti kilátások folyvást borusak. Hire van, hogy az angol- porosz közbenjárási kisérletek Párisban nem találtak kedvező fogadtatásra. A tuileriák kabinetje állitólag azt felelte volna, hogy az osztrák engedményeket csak „látszólagos reformoknak" tekinti, s egyszersmind a sz. székre utalt, mely bárminő reformálástól vonakszik. A „K. Z."-nak Párisból irják is, hogy a pápa egy consistoriális iratot bocsátott ki, melyben a Laguerroniére-féle röpiratban az ő világi hatalma ellen felhozott minden okokat czáfolja. Másfelől irják, hogy Bolognában a kormányzói palótát egy igen magas személy és számos kisérete elfogadására készitik.

Ezen közben a készületek Francziaországban nagyszerüen folynak. Beszélik, hogy a parancs ki van adva, hogy Algirból zuáv- és vadász zászlóaljak kövessék a Renault-hadosztályt. Az bizonyos, hogy ez utóbbinak tisztjei fizetésök ötöd részét kikapták, hogy mint a hadjárat megkezdése előtt illik, magokat felszereljék; a kiszálló csapatok mind uj vont csövü fegyverekkel láttatnak el. Az adriai tengert franczia hajók mérik kutatják. Marseillei levelek szerint Lamoriciére tábornok egyik főparancsnoknak volna kinézve; s az Afrikából visszahivott ötödik osztály baladék nélkül Rómába menend. sat. De másfelől, mint több lapokból látni, Ausztria is folytonosan teszi a kellő intézkedéseket, hogy minden eshetőségre készülten álljon.

— Cowley lord febr. 18-án Londonba utazott s nehány napig ott marad. Egy angol lap kabinetbeli változásokról, sőt a parlament közelvaló feloszlatásáról is beszél.

A „Times"-nek bécsi, e hó 15-én kelt levele szerint hiteles forrás után jelentik, — mint a „P. N."-ban olvassuk, — hogy a szabadságra bocsátott orosz katonákat berendelték s lovasság számára való lovak vásárlása is megparancsoltatott.

NYILT POSTA.

Több rendbeli versküldeményt kaptunk, s köztük sok jelest is, de bárha a szépirodalom minden ágának terjesztése lapunk körébe *esik*; most térünk ugy el van foglalva, hogy verseket csak kivételkép is alig adhatunk.

Bécsi börze.	Febr. 25.	Febr. 24.
Nemzeti kölcsön 100 pftért	76.70.	77.65.
Metalliques 5 perc. „	74.50.	75.30.
Urbéri papir, magyar. „	74.75.	75.50.
„ „ erdélyi „	72.	73.50.
Tiszai vasut „	—	—
Cs. k. t. sulyu arany darabja	5.15.	5.8.
Korona „ „ „	15.	14 85.

T. és Felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

Urbérkárpótlási tőke-utalványozás.

A kolozsvári cs. k. megyei törv. utján 1. Panajotti Pál örököseinek, tömeggondnok Schütz József kezébe bikalati, veresegyházi b. u. 3999 ft 22 kr tőke,— 2. Hajdu Anna, György Lászlónénak mikesi, p.-egreri birt. u. 1142 ft 25 kr tőke, 392 ft 16 kr kam. hátr., — 3. Sóos Ferencznek gyalui bir. után 1491 ft 14¾ kr tőke, 335 ft 54¼ kr k. hátr., — 4. A kolozsvári szt. Erzsébet kórháznak mérai b. u. 27183 ft 42¾ tőke, 5911 ft 8 kr k. hátr., 5. 6. b. Bánffi Dánielnek k.-sármási, m.-kályáni bir. után 1759 ft 41¼ kr tőke, 360 ft 47 k. k hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók márczius 31-ig. Tárgy. nap az 1-nek jun. 20., a 2. 3 nak jun. 21., a 4. 5-nek jun. 25, d. e. 9 órakor.

kolozsvári cs. k. megyei törvényszék utján Gyengyi Zsuzsánnának özv. Berivói Józsefnének ámpoliczai b. u. 1276 ft 7²/₄ kr tőke, 669 ft 57¾ kr k. hátr., — Kelemen Annának özv. id. Bojtha Lázárnénak ó.-péterlaki b. u. 3587 ft 46¾ kr tőke, 806 ft 52²/₄ kr k. hátr., — báró Bornemisza Leopoldnak megykereki, limbai, kis-kereki, felgyógyi, havasgyógyi, mogosi bir. után 22002 frt 42¼ kr tőke, 5111 frt 40²/₄ kr kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók márczius 28-ig. Tárgyalási nap jun. 3-ika d. e. 9 órakor.

HIVATALOS HIRDETÉSEK.

(627) (3—3)

404. 1859.

Hirdetmények.

A Szilágy-Somlyó felé menő megyei uj utnak Kolozsvár határán 1100 öl hosszuságban elnyuló részének szükséges köszállitás, lerakás, — porondozás — és négy rendbeli hidaknak épittetése, ugy földtöltés és földvágási munkakra nézve f. évi martius 1-ső napján délelőtti 10 órakor a városi tanácsháznál nyilvános árlejtés fog tartatni.

Ezen az 1859- és 1860-dik évek folytán bévégzendő munka-ára ez:

a) 325. 1′ 11″ kubik öl földtöltés a banketokra és 201. 2′ 11″ kubik öl fölvágás és plánirozásra 998 ft. 16 kr. b) három, egy öl belvilágu, és egy, 1½ öl belvilágu bolthajtásos hidakra 1965 ft. 16⁹/₁₀ kr. c) 3311. 4′ 8″ quadrát öl kölerakás ugy 1468 (54 kubik lábnyi) prisma porond hordás és elteritęs — s az utnak tökéletes elkészitésére 14459 ft. 51⁵/₁₀ kr. — öszvesen 17413 ft. 84 kr. osztrák értékben.

A hozzá szólani kivánók a fen kijelölt napon és órában ⁵/₁₀₀ bánatpénzzel ellátva, mely a vallalkozó által ¹⁰/₁₀₀-ra lesz biztositékul kiegészitendő, a városi tanácsháznál, hol az árlejtési többi feltételeket addig is megtekinthetik, jelenjenek meg. —

Ezen vállalatra irásbeli ajánlatok (Offertek) is elfogadtatnak az itt napig és óráig.

A kolozsvári tanácsból, februarius 9-én 1859.

(631) (2—3)

Nro. 1494/1859.

Hirdetmény,

A kolozsvári cs. kir. ker. Pénzügyi-igazgatóság részéről ezennel közhirré tétetik, hogy a kolosmonostori rom kath. alapitványi uradalomhoz tartozó, itt helyben található ugynevezett fiskus háznál létesitendő több nemü apróbb épitési javitások, melyeknek végrehajtása végett az orsz. pénzügy-igazgatóságtól, összesen 923 frt 37 kr ausztriai uj pénz engedményeztetett, a fönnemlitett hivatal irodájában, folyó év márczius hava 12-dik napján, d. e 10 órakor tartandó nyilvános árverés alkalmával árcsökkentés utján, a kevesebbet követelőnek ki fognak adatni.

Az épitészeti tervek, valamint az épitési föltételek is, az előlmondott hivatal irodájában, az árverés napjáig, a szokott hivatali órákon, naponkint megtekinthetők. — Ez okból a bérleni kivánók, szóbeli ajánlataik megtétele végett, folyó év márczius hava 12-ik napján d. e. jelenjenek meg a fönnemlitett pénzügy igazgatóság irodájában, vagy pedig irott, és 10% bánatpénzzel ellátott ajánlataikat, az emlitett napig adják be.

A cs. kir. kerületi pénzügyi-igazgatóságtól.

Kolozsvártt, február 16. 1859.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(623) (3—3)

JELENTES, mindennemü könyv- és könyomdai munkálatok kiállitása iránt.

Alulirt Igazgatóság által, ezennel közhirré tétetik, miszerint a helybeli kincstári felügyelet alatt létező könyv- és könyomda egészen ujonnan s a legujabb disz- és közönséges betükkel kézi-, és gyors-sajtó, simitó, és fényesitő gépekkel, egy szóval minden a nyomdai üzlethez szükséges készletekkel jól fölszerelve immár készen áll.

Ugyanazon nyomdai Igazgatóság ajánlja magát, és késznek nyilatkozik mindennemü könyv- és könyomdai munkálatoknak pontos kiállitására, ugy cs. kir. hivatalok mint magányosok részére; ajánlja nevezetesen, minden a kereskedéshez tartozó szükségletek: nem különben minden Hirlapok és bármely könyvek kinyomtatását; megjegyeztetvén egyuttal, hogy a föntétintett Intézet, minden hozzá közvetlen küldött könyv- és könyomdai rendelményekkel a legrövidebb idő alatt, és a legjutányosabb ár mellett pontosan teljesitendi.

Szigeten-Marmarosban, jan. 14-kén 1859.

A kincstári könyvnyomdai igazgatóságtól.

(629) (2—3)

Eladó jószág.

Tordával határos Mező-Nagy Csány-határában 273. holdból és 1193—1600 □ ölből álló tagositott birtok benn a faluban lakható udvarházzal, és korcsomajoggal együtt örök áron eladó.

Értekezhetni Kolozsvárt t. Csulak Dániel ügyvéd urral; lakása az Óvárban 230 szám alatt.

(626) (2—3)

A maros-vásárhelyi kerületben, radnothi járásban, Magyar-Bükkösön az 1-ső sz. alatti udvarban vagyon négy piros pej, szár (kesej) lábu, hódos, most a tavaszon 4—4 évet töltendő, most a télen hámba kitanitott herélt ló eladó. Ezek fölött ott helyben lehet egyezkedni. — Ugyanott van egy 4 éves sötét pej, herélt, hátas (nyerges) ló is eladó.

(622) (3—4)

Éppen most jelent meg Pesten **Heckenast Gusztáv** könyvkiadónál, és kapható Kolozsvártt **Stein János**, M.-Vásárhelyt **Wittich József** könyvkereskedésében:

KORNIZS ILONA

TÖRTÉNETI REGÉNY ÖT KÖTETBEN.

Irta

DÓZSA DÁNIEL.

Kiadja HECKENÁST GUSZTÁV 1859.

A fennczimzett nagy történelmi regény Erdély legviszontagságosabb korából levén meritve, a 16 és 17 dik század átmeneti éveiből, a mely korszak Erdély tragoediáját képezi: mint történelmi olvasmány is méltó tárgya lehet a közfigyelemnek annyival inkább, mert éppen ez azon korszak, melyből a magyar regény-irodalom egyetlen elmeterméket sem mutathat föl; holott éppen ezen korszak vet világot azon kalandos tervek előzményeire, melyek korunkban egy fenyegető pánszláv propagandává nőtték ki magokat. A magyar nemzet európai fontosságának kitüntetését kereső politikai irány mellett a czimzett regény oly társadalmi érzéseket kiván feltüntetni, melyek a kebelre mind végig nemesitőleg hassanak, s melyek azonban a festett kor szokásait tükrözzék vissza.

Ára az öt kötetnek 5 ft osztrák értékben.

(610) (7—8)

PALACZKFÉRGEK ELLEN

csalhatatlan szer találtatik GÁL SIMON kereskedésében. Kolozsvártt, b. középutcza 458 sz. a.

Ára egy üvegecskének 16 pkr. 28 uj.

(598) (9—12)

Az első erdélyi STEARIN gyertya gyár **ár-hirdetménye.**

Jelenleg következőleg áruljuk készitményeinket:

	Osztrák becsben ft. kr.
100 font asztali gyertya 32 latos .	70 —
100 font asztali gyertya 28²/₄ latos .	63 25
44 rud = 1 mázsa / 56 rud = 1 mázsa } Elain sode szapan .	22 —

Rögtöni szolgálat és lehető jutalmas pakolás biztosittatik.

Nagyszeben, dec 21-kén 1858.

(628) (2—3)

Hirdetmény.

A Cserei Mihály-örökösök györgyfalvi jószága minden hozzá tartozókkal együtt örök áron eladó.

Értekezhetni ügyvéd Groisz Ferdinánd irodájában Kolozsvárt.

(630) (2—3)

Német szavalatban oktatás.

A nagyérdemü nemesség s a tisztelt közönségnek ezennel értésére adatik, hogy a 10 évesektől elkezdve minden hölgy oktatást vehet a mügondos német szavalatban. Az oktatás még e hónap folytán elkezdődik. Bővebb felvilágositást nyerhetni e tárgyban Kolozsvártt, Stein János ur könyv- és szépmü-kereskedésében

(618) (3—3)

Hirdetés.

Az o-topliczai, mesterházi s magyarói birtokjogok havasaiban, két erdőszi állomásra csöd hirdettetik évenkénti 600 pfrint fizetés mellett, a havasok osztályalapul használható fölméréseért külön holdszámra fizetendő évi jövedelempótlékkal.

A vállalkozók nyilatkozata s szükséges oklevelek közlése mellett elfogadtatik e folyó év márczius 1-ső napjáig, N.-Régenben alulirtnál.

Szekeres Sándor, birtokjogi l. biztos.

(560) (19—24)

Mell-növény szeletkék.

Koller F. J. gyógyszerész által Pozsonyban.

Kolozsvártt kapható Wolff J. gyógyszertárában.

Egy skatulya ára 20 kr. p. p.

(635) (2—4)

Hirdetés.

Beresztelkén báró BÁNFFY JÁNOS udvarába van, 800 véka bükköny és 100 szekér széna eladó. Értekezhetni a tisztttel helyben.

Nyomtatott az ev. ref. főtanoda Nyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.